

Kézimunka-Melléklet,

a Divat Újság

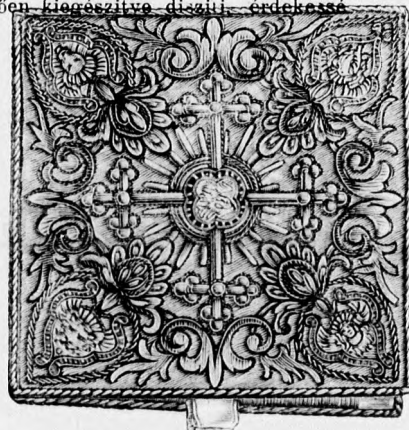
Külön Melléklete.

XII. év.

Budapest, 1905. április.

4. sz.

2. sz. Burza. Arany- és lapos-hímzés és szárított. Ehhez az 5., 12. és 13. sz. Midőn a pap hához, halálos beteghez viszi a szent oltári szentséget, a burzába helyezi azt el. Külső borítása a 20 cm. nagyságu kartonlapnak fehér atlasz, belső bélele finom fehér vászon. Ugyancsak vászonból való az 5 cm. sz. berakott hajtások oldalt. A burza felületét az 5. sz. alatti term. nagyságu mintarészlet, külön kiegészítő díszíti, érdekessé

1. sz. Részlet a 2. szám alatti burzahoz.

teszi a rajzot a négy sarokban és a közepén elhelyezett szimbolikus figurák rajza, a melyek az 1., 12. sz. alatti talál-

és 91. sor: 40 sima szem. 92. sor: 38 simaszem, fogyasztani. 93-125. sor: 39 simaszem. 126. sor: 38 simaszem, 1 szaporítás vagyis a legközelebbi vízszintes szemtagból 1 szemet felvenni, 1 simaszem. 127-145. sor: 40 simaszem. 146. sor: 39 simaszem, 1 szaporítás, 1 simaszem, 147-152. sor: 41 simaszem. 153. sor: 25 simaszem, a többi 16 szemet egyelőre érintetlenül hagyjuk. 154. sor: fogyasztani, 23 simaszem. 155. sor a 172. sorig bezárólag: 24 simaszem; ezzel befejeztük a bal előrészt egészen a nyak-kivágásig, azután folytatjuk

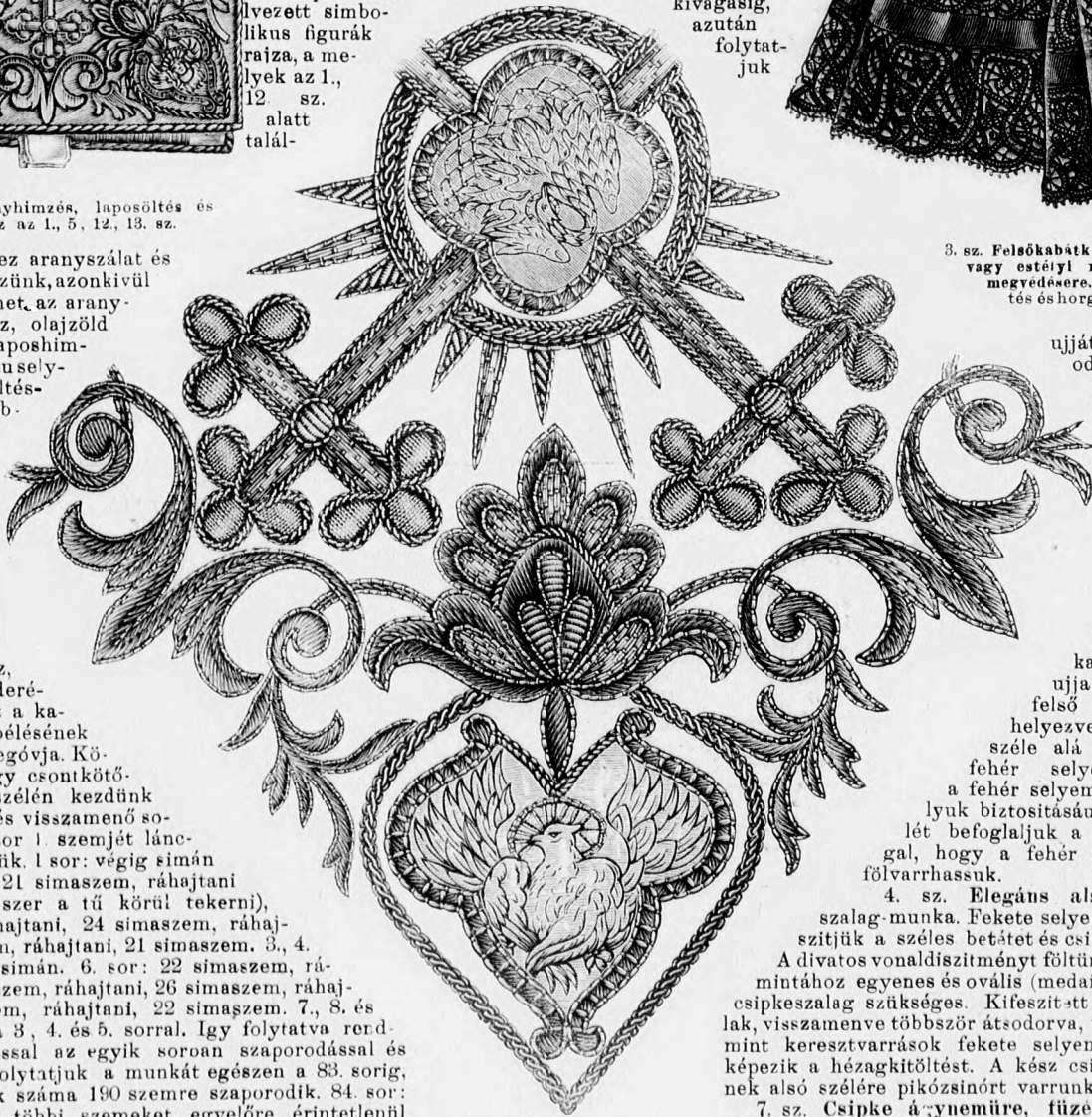
a hátrészt, a szálát a 83. sor legközelebbi szemjéhez hozzáfoglalva. 173. sor: 20 szemet a bal oldalrész felső részének leszemezzük, azután 86 simaszem, a munkát fordítsd. 174. sor: 20 szemet a jobb oldalrész felső szélének leszemezzük, 66 simaszem. 175. sor bezárólag a 222. sorig: 66 simaszem. 223. sor: 62 simaszem, fogyasztani. 224. sor, bezárólag 240. sorig: úgy mint az előző sorokban minden sor elején és végén 1-1 szemet fogyasztani. Ezután kiegészítjük a bal előrészhez képest a jobb előrészt. Ezután a nyak-kivágás szélszemjéiből az előrészeknél mindegyiknél 9 szemet s így egészen 82 szem van a nyakhoz. Ezeket kötik a szalag betűzésre szükséges lyuk-sort. 1. sor: Az 1 szemet leemelni, 40-szer fölvaltva ráhajtani, 2 szemet összekötni, azután még 1 szemet lekötni. 2., 3. és 4. sor: végig sima, azután leszemezni. Az

2. sz. Burza. Aranyhímzés, laposoltás és szárított. Ehhez az 1., 5., 12., 13. sz.

hatók. Hímzéséhez aranyszálát és arany buillont veszünk, azonkívül aranyárga selymet, az arany-nak bevarrásához, olajzöld selymet a laposhímzéshez, egysorú selymet a finom szárított-sel készítenő ár-rák kidolgozásához.

3. sz. Bálly vagy estélyi ruhát védő felső kabátka Kötés és horgolás. Anyag: 90gr. fehér teveszőr. Célja e

kabátának az, hogy a világos derékok és bluzokat a kabátok sötét belésének érintkezésétől megóvja. Közpavastag fa vagy csontkötőtűkkel az alsó szélén kezdünk 106 szemre oda- és visszamenő sorokban minden sor 1. szemjét láncszemnek leemeljük. 1. sor: végig simán lekötni. 2. sor: 21 simaszem, ráhajtani (azaz a szálát 1-szer a tű körül tekerni), 20 simaszem, ráhajtani, 24 simaszem, ráhajtani, 20 simaszem, ráhajtani, 21 simaszem. 3., 4. és 5. sor: végig simán. 6. sor: 22 simaszem, ráhajtani, 20 simaszem, ráhajtani, 26 simaszem, ráhajtani, 20 simaszem, ráhajtani, 22 simaszem. 7., 8. és 9. sor: egyenlő a 3., 4. és 5. sorral. Így folytatva rendszeres váltakozással az egyik sorban szaporodással és 3-szor a nélkül folytatjuk a munkát egészen a 83. sorig, amidőn a szemek száma 190 szemre szaporodik. 84. sor: 42 simaszem, a többi szemeket egyelőre érintetlenül hagyjuk. 85. sor: fogyasztani, azaz 2 szemet mint egy simaszemet összekötni, 40 simaszem. 86. és 87. sor: 41 simaszem. 88. sor: 39 simaszem, fogyasztani. 89. 90.

5. sz. Természetes nagyságu részlet a 2. sz. alatti burzahoz.

3. sz. Felsőkabátka bálly vagy estélyi ruhák megvédőjére. Kötés és horgolás.

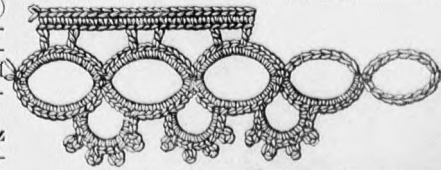
4. sz. Elegáns alsósoknya. Csapkeszalag-munka. Mintája előrajzolva szerkesztőségünkben megrendelhető.

ujját a felső szélén kezdjük 65 kezdőszemre, 140 oda- és visszamenő sorban. A 41. és 42. sor elején 1-1 fogyasztást a 90. és 91., valamint a 100., 101., 110., 115., 120., 125., 130. és 135. sorban 1-1 szaporítást veszünk. Az ujját összevarrjuk szelvérrással. A kabátka alsó szélére 1 pikósört horgolunk, vagyis az első szélhez foglalva, *, 3 levegőszem, 1 rövidszem annak 1 szemjébe, 1 rövidszem a második szél-szembe s a *-tól rendszerint ismételni. Az ujjakat duplapontszállal, szelvérrással a karöltőbe varrjuk, az ujjá varrását az oldal felső szélének közepére helyezve. A jobb előrész széle alá egy 2¹/₂ cm. széles fehér selyemszalagot tűzünk a fehér selyemmel kivarrt gomblyuk biztosításánál. A bal előrész szélét befoglaljuk a fehér selyemszalaggal, hogy a fehér gyöngyházgombokat fölvarrhassuk.

4. sz. Elegáns alsósoknya. Csapkeszalag-munka. Fekete selyemcsipkeszalagból készítjük a széles betétet és csipkét. A divatos vonaldíszítményt föltüntető mintához egyenes és ovális (medaillon) csipkeszalag szükséges. Kifeszített szálak, visszamenve többször átsodorva, valamint keresztvarrások fekete selyemmel képezik a házágkötést. A kész csipkéknek alsó szélére pikózsínórt varrunk.

7. sz. Csapke ágyneműre, fűzéshez alkalmas. Horgolás. Ha igen tartós csipkével akarunk fehérneműt díszíteni, avagy ágyneműre fűzést alkalmazni, akkor

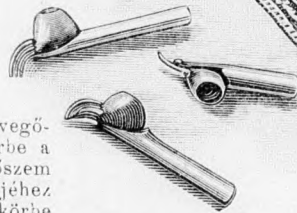
6. sz. Betét alsósoknyára, nadragra stb. Horgolás. Ehhez a 8. sz.

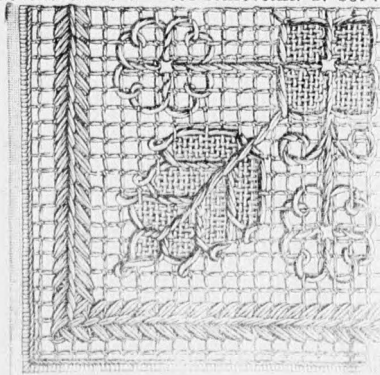
7. sz. Csapke ágyneműre, fűzéshez alkalmas. Horgolás.

e csipke megfelelő kiválmaknak. 50-es vagy 60-as számú horgolófonállal dolgozunk. 1. sor: 16 levegőszem s körbe a 16 levegőszem 1. szemjéhez foglalva, e körbe 15 rövidszem, azután * 16 levegőszem, a körnek 16 levegőszemét 1. szemjéhez foglalni, 1 levegőszem, az új körbe 5 rövidszem, erre 7 levegőszem, visszaöltve az ötödik rövidszemhez az előző körhöz foglalni, 1 levegőszem, a 7 levegőszembe 4-szer fölvaltva 2 rövidszem, 1 pikó (azaz: 4 levegőszem, az utolsó rövidszemhez foglalni), azután még 2 rövidszem, az új körbe 10 rövidszem s a *-tól ismételni. 2. sor:

20. sz. Horgolt kalap kis fluk számára.

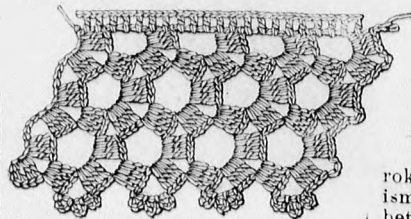
21. sz. Természetes nagyságu részlet a 10. számhoz.

levegőszem kezdésre oda- és visszamenőleg horgolunk 1. sor: 3 szemet kihagyva, a legközelebbi szembe 1 pálcikaszem, 2 pálcikaszem a következő szembe, 3 levegőszem, 2-2 pálcikaszem a következő 2 szembe, * 4 szemet kihagyva, 2-2 pálcikaszem a legközelebbi 2 szembe, s a *-tól 1-szer ismételni. 2. sor: 8 levegőszem, 4 pálcikaszem a legközelebbi 3 levegőszembe, 2-szer fölvaltva 4 levegőszem, 4 pálcikaszem a következő 3 levegőszembe. 3. sor: 5 levegőszem, 1 rövidszem az 5 levegőszem 1. szemjébe, 2-szer fölvaltva 4 levegőszem, 1 rövidszem az utolsó rövidszembe, azután * 8 pálcikaszem, a melynek a középső 2 szemjét 3 levegőszem által elválasztjuk, a legközelebbi 4 levegőszembe s a *-tól 2-szer ismételni. A 2. és 3. sort rendszerint ismételjük. A felső csipke szélén fölvaltva dolgozunk 1 pálcikaszem, 1 levegőszem. A betétnek horgolunk 1. sor: mint a csipkének 1. sora. 2. sor: 5 levegőszem, 1 rövidszem ez 5 levegőszem 1 szemjébe, 2-szer fölvaltva 4 levegőszem, 1 rövidszem az utolsó rövidszembe, azután 3-szor fölvaltva 4 levegőszem, 4 pálcikaszem a legközelebbi 3 levegő-

17. sz. Batik-munkák.

minden körnek még szabadon levő félkörjébe 15 rövidszem. 3. sor: * 1 pálcikaszem a legközelebbi kör szabadon álló 15 rövidszemének 7. szemjébe, 3 levegőszembe, 1 pálcikaszem a harmadik rövidszembe, 5 levegőszem s a *-tól ismételni. 4. sor: 1 rövidszemet minden szembe. A körsorba színes szalagot fűzhetünk.

8. és 6. sz. Csipke és betét alszoknya, nadrág stbre. Horgolás.

8. sz. Csipke alszoknya, nadrág stb. díszítésére. Horgolás. Ehhez a 6. sz.

lebbi 3 pikó középsőjébe, 7 levegőszem, 2. sor: fölvaltva 1 pálcikaszem, 1 levegőszem, 1 szemet kihagyva.

10. sz. Táblaívég-függöny. Filégipür-antik, laposhímzés és hurkolás. Ehhez a 9., 11., 15. és 21. sz. Az elegáns 60 cm. széles, 69 cm. magasságu táblaívégfüggöny 6-német vászomból készül. Egy becses régi-gépür-négyzeteket applikálunk és pedig a széle körül sűrűn az alpra hurkoljuk. A függöny közepén levő 25 cm. nagyágu a 15. számú kép alatt egy negyednyire fölütetett négyzetről világosan lenézhető a minta. A kisebb 8 cm. nagyságu négyzet a 21. szám alatt van. Finomabb és vastagabb csipkecérna a szükséges anyag. Igen jól hat a külső bekerítő széle a középső nagy négyzetnek, mely egyenlő a függöny külső szélével s nem egyéb mint 1 cm. távolságnyra egymástól két hurkolt négyzetek (lásd a 9. számú képet). A kész munka után kellő helyeken kivágjuk az alapot, valamint a külső széle körüli kelmét.

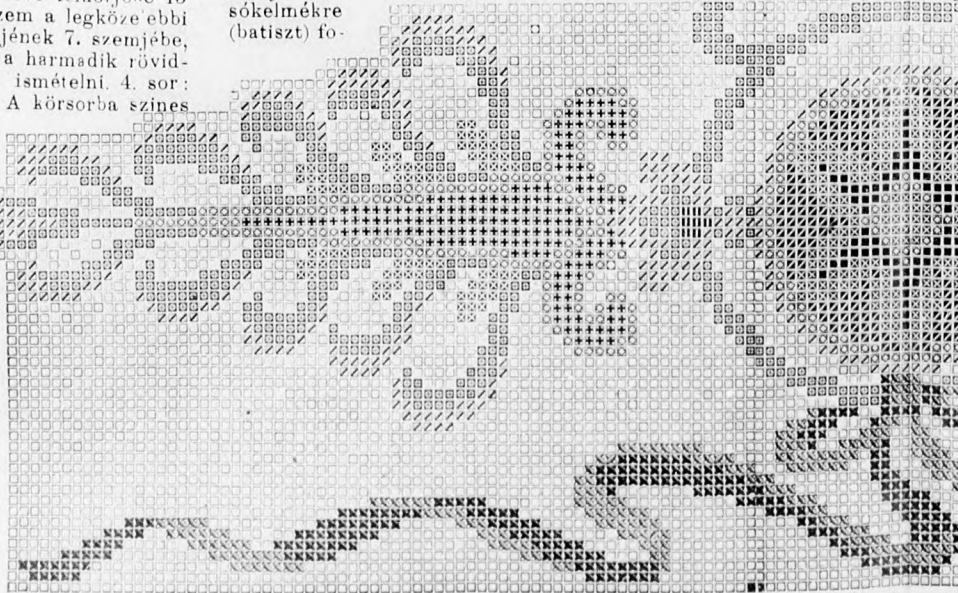
14. sz. Keresztöltésű minta gyermek orosz kabátkák díszítésére. Leánykák és kis fiúk számára egyaránt célszerűnek bizonyulnak eme könnyen mosható és vasalható egyszerű szabásu orosz kabátkák. Például elefántcsontszinü batisztból, ha még célszerűbbet akarunk, szürke vászomból sötétkék vörö- vagy tetszés szerinti színű keresztöltésű díszsikkal díszítve igen tetszetős ruhásként ad. A 14. sz. alatti kis mintát csakon kivarrva alkalmazzuk az elől végig, a vállakon át az ujjakra és a kézelőre.

16. sz. Zongoraterítő. (Pianinó). Északi lapos kivarrás. Ehhez a 22. sz. Világosrezeda pamut jávakelme szolgál alul a 175 cm. hosszú, 64 cm. széles takarónak. Mintája bronz és zöld színárnyalatokkal van tartva. A szín, forma és árnyalatokat számba véve, szükséges az egyes laposöltések magasságát 2, egész 10 szálal átölteni. A 22. számú keresztzemes mintán, a mely az egésznek a fele, megfelel egy keresztzemes 2 egymás mellett 2 szálmagasságon átöltött laposöltésnek. A terítő előli beszegett szélének csinos elvégzése a kelmébe befűzött pamutszálakból készített fonászerű rajt, a melynél a bojtokat Baldur-selyemmel lekötjük. Hosszasága a terítő szélétől mérve 12-16 cm. Világos rezedaszínűek a hosszú és két árnyalat bronzszinben váltakoznak a rövidebb bojtok.

17. sz. Batik-munkák. Szélesebb körben érdeklődést kelteni volt célja bizonyára a nemrégiben Berlinben az iparművészeti muzeumban kiállított batik-munkáknak, a melyek régezte egész Közép-Azsiában, ma azonban már csak a Jáva szigeteken művelt díszítési munkák. Onan is hozta egy festőművész, kinek neje oda valószülletésű s ő maga is kilenc évig ott tartózkodva művelte a munkát. Tény az, hogy e technikánál egy egészen különleges jellegű kézmunkáról van szó s éppen ez készlet arra, hogy kedves olvasónjainkat szóval és képpel vele megismertessük. A batikfestés abból áll, hogy leginkább fehér könnyű moskelmékre (batiszt) fo-

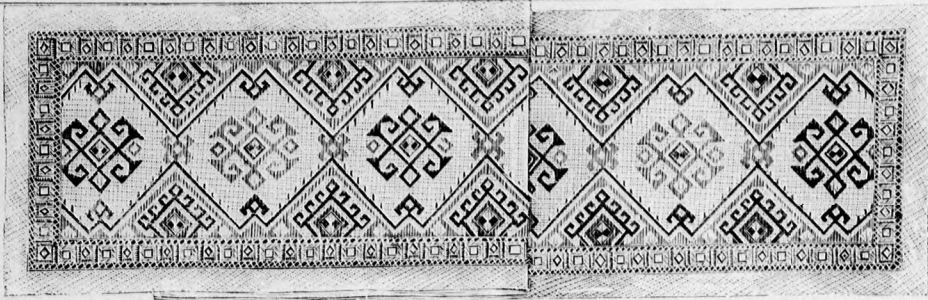
18. sz. Arévépkeret. Égetős és festős.

22. sz. A 16. számú zongoraterítő keresztzemes mintája. Színmagyarázat: Z világosbronz, B 1.

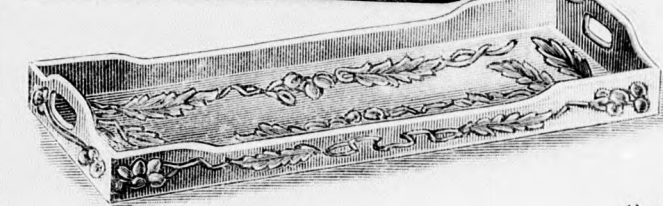
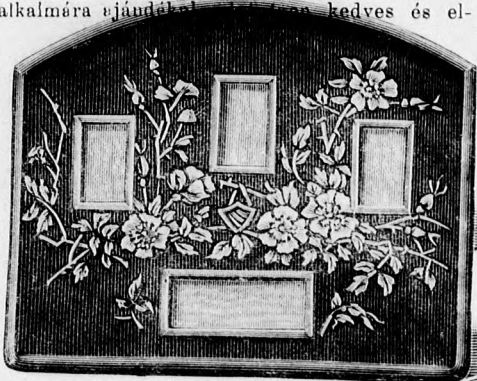
minden szembe, azután a legközelebbi szemhez toglalni. Ezzel elkészült a fejrész, ezentul fehér zsinórbebeten át horgolunk: a munkát fordítsd, 20-szor fölváltva 1-1 rövidszem a legközelebbi 3 szembe, 2 rövidszem a következő szembe, azután 21-szer fölváltva 1-1 rövidszem a következő 4 szembe, 2 rövidszem a legközelebbi szembe, erre 1-1 rövidszem a következő 256 szembe, 2 rövidszem a legközelebbi szembe, 11-szer fölváltva 1-1 rövidszem a legközelebbi 9 szembe, 2 rövidszem a következő szembe, azután 1-1 rövidszem a következő 412 szembe, azután zsinóralátét nélkül még 2-szer körbe 1-1 rövidszem minden szembe, a szálát megerősítve. A szélét egy 1¹/₂ cm. széles, fekete himzett csillagokkal díszített fehér diszsinór ékíti.

1a. sz. Hosszukas abroszterítő. (Futó.) Lapos- és keresztöltés-kivarrás. Ehhez az 1c. és 1d. sz. közötti összeköttetést is képezi, miáltal az eddig szükségelt külön üveg felesleges. Egy negyed csavarintással nyitjuk és csukjuk az üveget. Vesélyesnek vagy nem elég szorosnak sem mondható az üveg illyetén elzárása, miután e célnak megfelelő dugó bemetszett és az üveget használni csak úgy lehetséges, ha a dugó a bemetszésnél kellőképp beállított. A másik előnye az égető-tű izzósítón van, a mely egy térdel a tüvel ellátott gumicsővel összeköttetésben van és egy rövidke gumicsődarabka által az üvegen levő témkapcsolóval ellátott gumicsőhöz erősítetik. Egy kicsiny szelep nyitja a benzingáznak utját az égetőhöz, és el is zárja egészen azt.

1a. sz. Hosszukas abroszterítő. Lapos- és keresztöltésű kivarrás. Ehhez az 1c. és 1d. sz.

1c. sz. Arckép-gyűjtőkeret. Bőrmetszés és pácfestés. A család több tagjainak arcképeit egy nagyobb keretben egyesítve, különösen családi ünnepnapok (születési vagy névnap) alkalmára ajándéknak igen kedves és el-

1c. sz. Arckép-gyűjtő-keret. Bőrmetszési munka és pácfestés. 1f. sz. Tálcá apró likőrök vagy borospoharaknak. Égetés és festés.

ellátott levelek, szárok és ágak zöldes, barnás és vöröses páccal befestett. Különös kecsesség fekszik az alap árnyalatában, a mely vöröses, sárgás, kék és lilás egészen szürkebe játszó árnyalással váltakozik. Felfüggesztésre és felállításához berendezve egyaránt alkalmas.

1f. sz. Tálcá likőr vagy apró boros poharaknak Égetés és festés. A 38-11¹/₂ cm. nagyságu tálcá jávorfából készül; ugy a 2 cm. magas hosszoldala, mint a 4¹/₂ cm-ig fölnyúló kereszt-szélét és a belső lapját is égetés díszíti, melyet színes páccal zöldes és vöröses árnyalattal tarthatunk, alapja egészen világos maradhat vagy egy semleges színnel is bevonható. E lapot egy kellő nagyságu üveglap fedi.

1b. sz. Újabb szerkezetű benzínüveg a hozzátartozó gumicsővel.

tény igen csinos díszítést nyer egy ilyféle kidolgozásu szegélyzettel. Még fehéreműre is alkalmazható, természetesen fehérben tartva az egészet.

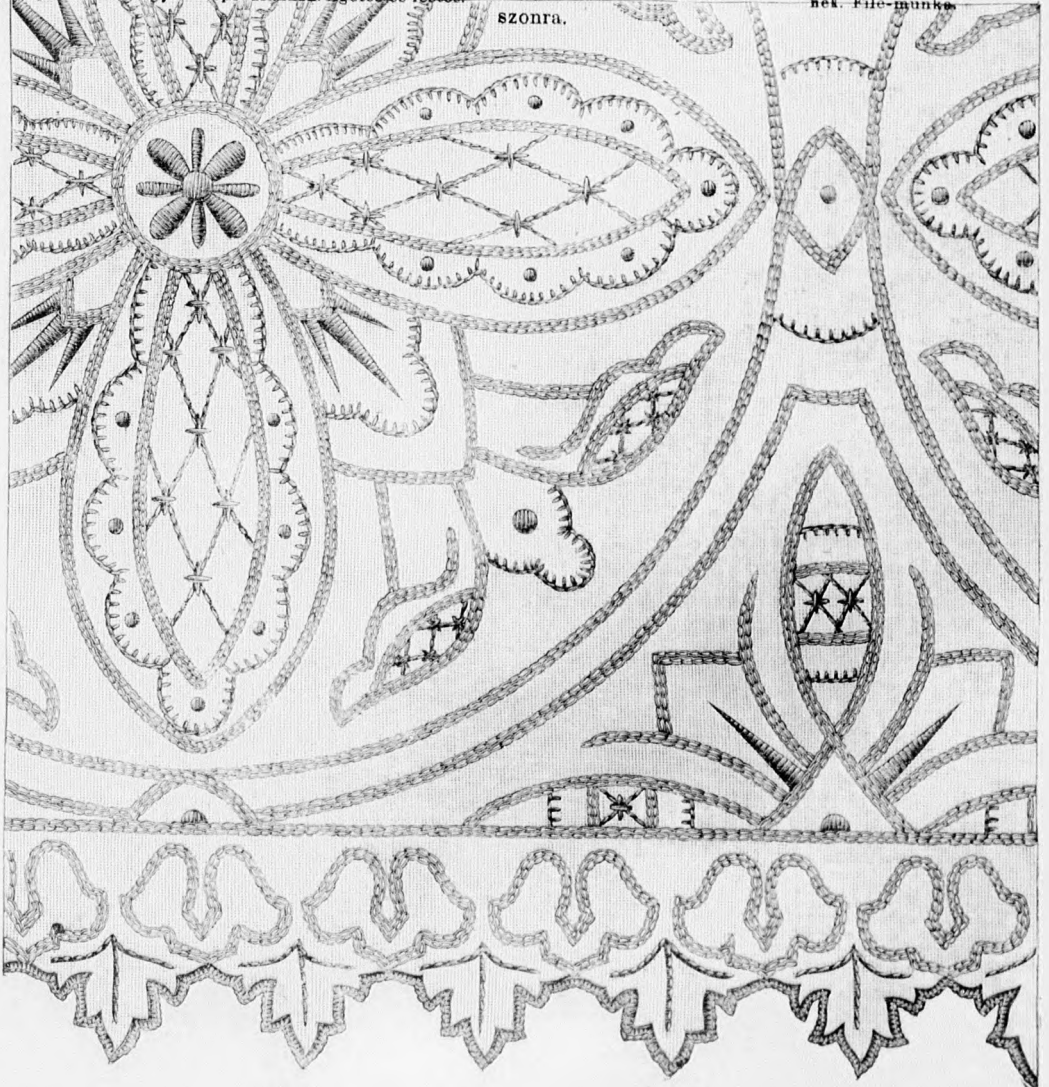
1h. sz. Elegáns kötény hölgyeknek. Csipkeszalag-munka. A fekete selyemkötény közepén 75 cm. hosszú és alsó szélessége 57 cm., fölülről 26 cm-nyire betartódik. A felső és az alsó szélén szélesebb, a két hosszszélén keskenyebb minta díszíti, a melynél részben kivágjuk, részben meghagyjuk az alapot.

A két csucos áttört csik 2¹/₂ cm. széles.

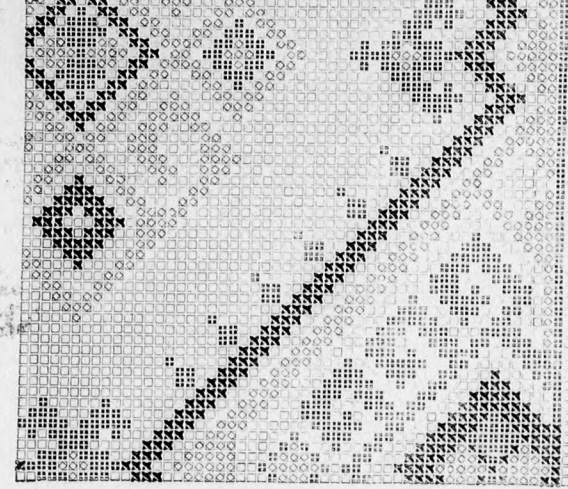
1i. és 1k. sz. Kulestartó és arcképkeret.

1l. sz. Minta oltárterítőre, albára stb-re. Diszjoltésű munka vászonra.

1g. sz. Szegélyzet köténydísznek. Filé-munka.

1l. sz. Minta oltárterítőre, albára stb. Diszjoltésű munka vászonra.

1d. sz. Mintarészlet az 1a. számhoz. Színmagyarázat: □ közepék, ■ sötétek.

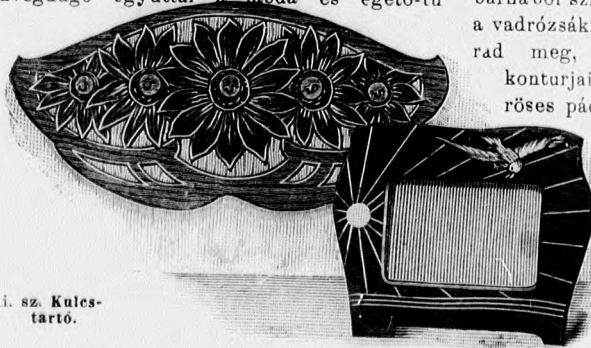
és 1d. sz. Az elefántcsontszíni kongré-kelmeterítőre három árnyalat kék flosszintonállal varrjuk ki az egyszerű, de minden esetre igen előnyös formákkal bíró mintát lapos- és keresztöltéssel. Az 1c. alatti keresztzemes mintán megfelel a kelme magasságának és szélességének 2 szálán átöltött keresztöltésnek vagy 2 laposöltésnek 2 egymás fölötti szemnél 4 szélmagasságon átöltünk, 3 szemnél 6 szálon át stb. Az 1c. alatti részlet a minta belső csillagjainak egy részlete, mely könnyen kiegészíthető. Az 1d. alatt találjuk a külső szélnek egy részletét, mely alul és fölülről egy lyukas szegélylyel van határolva.

1b. sz. Benzínüveg fémtokkal Az állandóan a közönség által nagyon megkedvelt égetési munka az iparosokat, kik a szerző számok előállításáról gondoskodnak és meglehetősen érdeklődésüket is ébren tartja, mi azt eredményezi, hogy az égető-készüléken mindinkább előnyösebb javításokat találnak ki. Jelen szabadalmazott üveg előnye először abban áll, hogy a kellőképp beállított üveg-dugó egyuttal a labda és égető-tű

1h. sz. Elegáns kötény hölgyeknek Csipkeszalag-munka. Mintájának rajza megrendelhető szerkesztőségünkben.

terjedt szokás s így bizonyos nyárszelenkörben fog érdeklődést kelteni a kiváló díszítéssel ellátott elegáns keret. Bőrből készül, 37 cm. sz., 27 cm. oldalsó, 32 cm. középső magassága, a kis kereteknek három 5-8 cm. és egy 5¹/₂-13¹/₂ cm. nagyságu. A világosbarna bőr színe csak a vadrózsáknál marad meg, vágott konturjait, a vöröses pácolt porodait arany-bronz-zal emeljük. A vágott konturral

1i. sz. Kulestartó.

1k. sz. Arcképkeret.

A kézimunka-melléklet magyarázója: Gorzaleczky Ilona, III. ker. fő- és szekvárosi községi nőipariszkolai tanítónő.

Felolós szerkesztő: Csepreghy Ferenccs. Kiadótulajdonos: Báaosi Jenő Budapesti Hirlap Ujságvallalata (igazgató: Zilahi Simon), Budapesti Hirlap nyomdája.